

סוגית שומר אבדה – קושיות על רב יוסף ותרוצם

דף נז ע"א

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
			<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׁוֹר אֶחִיךָ אֹז אֶת־שִׁיֹּן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָּ מֵהֶם הַיָּשׁב תְּנַשִּׁיבֵם לְאֶחִיךָ: "</p>

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
		<p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים: השב – לביתו, תשיבם - אפילו לחצרו וגינתו שאינה משתמרת.</p> <p>מבואר, ששומר אבדה הינו שומר חנם, אחרת היה חייב להחזיר לחצר וגינה המשתמרת.</p>	<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׂוֹר אֶחִיךָ אֹז אֶת־שִׁיֹן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָ מֵהֶם הַיֵּשֵׁב תְּנַשִּׂיבֶם לְאֶחִיךָ: "</p>

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
	<p>חייבים להחזיר לחצרו וגינתו המשתמרת, - ושומר אבדה הינו שומר שכר.</p> <p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים, שלא צריך דעת הבעלים בעת החזרת האבדה.</p>	<p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים: השב – לביתו, תשיבם - אפילו לחצרו וגינתו שאינה משתמרת.</p> <p>מבואר, ששומר אבדה הינו שומר חנם, אחרת היה חייב להחזיר לחצר וגינה המשתמרת.</p>	<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׂוֹר אֶחִיךָ אֹז אֶת־שִׁיֹן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָ מֵהֶם הַיָּשֵׁב תְּנַשִּׁיבֵם לְאֶחִיךָ: "</p>

הקדמה לקושיה השניה

ההבדל בין גנב לגזלן

גנב משלם תשלומי כפל (- מחזיר את חפץ ובנוסף משלם גם את שוויו) כאשר החפץ בידו. אם מכרו או שחט אותו משלם תשלומי ארבעה וחמישה (- משלם את שווי הגניבה ארבע או חמש פעמים)

גזלן תמיד משלם רק את הקרן (- שווי הגזלה)

הסיבה שהתורה החמירה בדינו של **הגנב** היא, כיון שמבזה את הקב"ה, בכך שחששו של הגנב מבני אדם גדול יותר מחששו מהקב"ה. הוא גונב בהחבא, אך לא חושש לאיסור גניבה.

לעומתו, **הגזלן** לא מבזה את הקב"ה, כיון שאינו חושש מבני האדם היות וגוזל בגלוי, ואינו חושש מהקב"ה כשעובר על איסור גזלה. לכן התורה הקלה בדינו וחייבה אותו, רק בהשבת הגזלה או שווייה.

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
	<p>חייבים להחזיר לחצרו וגינתו המשתמרת, - ושומר אבדה הינו שומר שכר. מהכפילות "השב תשיבם" למדים, שלא צריך דעת הבעלים בעת החזרת האבדה.</p>	<p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים: השב – לביתו, תשיבם - אפילו לחצרו וגינתו שאינה משתמרת. מבואר, ששומר אבדה הינו שומר חנם, אחרת היה חייב להחזיר לחצר וגינה המשתמרת.</p>	<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׂוֹר אֶחָיֶךָ אֹז אֶת־שִׁיֹּן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָּ מֵהֶם הַיָּשֵׁב תְּנַשִּׁיבֵם לְאֶחָיֶךָ: "</p>
			<p>אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: הטוען טענת גנב באבידה - משלם תשלומי כפל</p>

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
	<p>חייבים להחזיר לחצרו וגינתו המשתמרת, - ושומר אבדה הינו שומר שכר.</p> <p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים, שלא צריך דעת הבעלים בעת החזרת האבדה.</p>	<p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים: השב – לביתו, תשיבם - אפילו לחצרו וגינתו שאינה משתמרת.</p> <p>מבואר, ששומר אבדה הינו שומר חנם, אחרת היה חייב להחזיר לחצר וגינה המשתמרת.</p>	<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׂוֹר אֶחִיךָ אֹז אֶת־שִׁיֹן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָ מֵהֶם הַיָּשֵׁב תְּנַשִּׁיבֵם לְאֶחִיךָ: "</p>
		<p>מפורש, ששומר אבדה הינו שומר חנם.</p> <p>היות וטען שהאבדה גנבה, והתברר שהוא גנב אותה, ורבי חייא סובר שהוא מחויב לשלם כפל, כיון שפוטר את עצמו בטענת גניבה.</p> <p>אילו היה שומר שכר, בכל מקרה היה מחויב לשלם את הקרן בטענת גניבה, ולא היה מחויב בכפל.</p>	<p>אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: הטוען טענת גנב באבידה - משלם תשלומי כפל</p>

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
	<p>חייבים להחזיר לחצרו וגינתו המשתמרת, - שומר אבדה הינו שומר שכר.</p> <p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים, שלא צריך דעת הבעלים בעת החזרת האבדה.</p>	<p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים: השב – לביתו, תשיבם - אפילו לחצרו וגינתו שאינה משתמרת.</p> <p>מבואר, ששומר אבדה הינו שומר חנם, אחרת היה חייב להחזיר לחצר וגינה המשתמרת.</p>	<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׂוֹר אֶחִיךָ אֹז אֶת־שִׁיֹן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָ מֵהֶם הַיָּשֵׁב תְּנַשִּׁיבֵם לְאֶחִיךָ: "</p>
	<p>לא מדובר כאן בטוען טענת גניבה רגילה אלא בטוען טענת ליסטים מזוין – ונקרא גנב כיון שמפחד מאנשים כגנב.</p> <p>משמעות הדבר ששומר האבדה רצה לפטור את עצמו לגמרי מדין אונס ולכן חייב בכפל כאשר התברר שהוא הגנב – ודינו כשומר שכר.</p>	<p>מפורש, ששומר אבדה הינו שומר חנם.</p> <p>היות וטען שהאבדה גנבה, והתברר שהוא גנב אותה, ורבי חייא סובר שהוא מחויב לשלם כפל, כיון שפוטר את עצמו בטענת גניבה.</p> <p>אילו היה שומר שכר, בכל מקרה היה מחויב לשלם את הקרן בטענת גניבה, ולא היה מחויב בכפל.</p>	<p>אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: הטוען טענת גנב באבידה - משלם תשלומי כפל</p>

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
<p>השב</p>	<p>חייבים להחזיר לחצרו וגינתו המשתמרת, - שומר אבדה הינו שומר שכר. מהכפילות "השב תשיבם" למדים, שלא צריך דעת הבעלים בעת החזרת האבדה.</p>	<p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים: השב – לביתו, תשיבם - אפילו לחצרו וגינתו שאינה משתמרת. מבואר, ששומר אבדה הינו שומר חנם, אחרת היה חייב להחזיר לחצר וגינה המשתמרת.</p>	<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׂוֹר אֶחָיֶךָ אֹז אֶת־שִׁיֹן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָ מֵהֶם הַיָּשֵׁב תְּנַשִּׁיבֵם לְאֶחָיֶךָ: "</p>
	<p>לא מדובר כאן בטוען טענת גניבה רגילה אלא בטוען טענת ליסטים מזוין – ונקרא גנב כיון שמפחד מאנשים כגנב. משמעות הדבר ששומר האבדה רצה לפטור את עצמו לגמרי מדין אונס ולכן חייב בכפל כאשר התברר שהוא הגנב – ודינו כשומר שכר.</p>	<p>מפורש, ששומר אבדה הינו שומר חנם. היות וטען שהאבדה גנבה, והתברר שהוא גנב אותה, ורבי חייא סובר שהוא מחויב לשלם כפל, כיון שפוטר את עצמו בטענת גניבה. אילו היה שומר שכר, בכל מקרה היה מחויב לשלם את הקרן בטענת גניבה, ולא היה מחויב בכפל.</p>	<p>אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: הטוען טענת גנב באבידה - משלם תשלומי כפל</p>

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
<p>השב</p>	<p>חייבים להחזיר לחצרו וגינתו המשתמרת, - ושומר אבדה הינו שומר שכר. מהכפילות "השב תשיבם" למדים, שלא צריך דעת הבעלים בעת החזרת האבדה.</p>	<p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים: השב – לביתו, תשיבם - אפילו לחצרו וגינתו שאינה משתמרת. מבואר, ששומר אבדה הינו שומר חנם, אחרת היה חייב להחזיר לחצר וגינה המשתמרת.</p>	<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׁוֹר אֶחִיךָ אֹז אֶת־שִׁיֹן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָ מֵהֶם הַיֵּשֵׁב תְּנַשִּׁיבֵם לְאֶחִיךָ: "</p>
	<p>לא מדובר כאן בטוען טענת גניבה רגילה אלא בטוען טענת ליסטים מזוין – ונקרא גנב כיון שמפחד מאנשים כגנב. משמעות הדבר ששומר האבדה רצה לפטור את עצמו לגמרי מדין אונס ולכן חייב בכפל כאשר התברר שהוא הגנב – ודינו כשומר שכר.</p>	<p>מפורש, ששומר אבדה הינו שומר חנם. היות וטען שהאבדה גנבה, והתברר שהוא גנב אותה, ורבי חייא סובר שהוא מחויב לשלם כפל, כיון שפוטר את עצמו בטענת גניבה. אילו היה שומר שכר, בכל מקרה היה מחויב לשלם את הקרן בטענת גניבה, ולא היה מחויב בכפל.</p>	<p>אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: הטוען טענת גנב באבידה - משלם תשלומי כפל</p>

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
השב	<p>חייבים להחזיר לחצרו וגינתו המשתמרת, - ושומר אבדה הינו שומר שכר.</p> <p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים, שלא צריך דעת הבעלים בעת החזרת האבדה.</p>	<p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים: השב – לביתו, תשיבם - אפילו לחצרו וגינתו שאינה משתמרת.</p> <p>מבואר, ששומר אבדה הינו שומר חנם, אחרת היה חייב להחזיר לחצר וגינה המשתמרת.</p>	<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׂוֹר אֶחָיֶךָ אֹז אֶת־שִׁיֹן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָ מֵהֶם הַיֵּשֵׁב תְּנַשִּׁיבֵם לְאֶחָיֶךָ: "</p>
חייא	<p>לא מדובר כאן בטוען טענת גניבה רגילה אלא בטוען טענת ליסטים מזוין – ונקרא גנב כיון שמפחד מאנשים כגנב.</p> <p>משמעות הדבר ששומר האבדה רצה לפטור את עצמו לגמרי מדין אונס ולכן חייב בכפל כאשר התברר שהוא הגנב – ודינו כשומר שכר.</p>	<p>מפורש, ששומר אבדה הינו שומר חנם.</p> <p>היות וטען שהאבדה גנבה, והתברר שהוא גנב אותה, ורבי חייא סובר שהוא מחויב לשלם כפל, כיון שפוטר את עצמו בטענת גניבה.</p> <p>אילו היה שומר שכר, בכל מקרה היה מחויב לשלם את הקרן בטענת גניבה, ולא היה מחויב בכפל.</p>	<p>אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: הטוען טענת גנב באבידה - משלם תשלומי כפל</p>

סימן	תרוץ הקושיה	קושיה על רב יוסף	מקור
<p>השב</p>	<p>חייבים להחזיר לחצרו וגינתו המשתמרת, - ושומר אבדה הינו שומר שכר. מהכפילות "השב תשיבם" למדים, שלא צריך דעת הבעלים בעת החזרת האבדה.</p>	<p>מהכפילות "השב תשיבם" למדים: השב – לביתו, תשיבם - אפילו לחצרו וגינתו שאינה משתמרת. מבואר, ששומר אבדה הינו שומר חנם, אחרת היה חייב להחזיר לחצר וגינה המשתמרת.</p>	<p>נאמר בדברים פרק כב פסוק א "לֹא־תִרְאֶה אֶת־נְשׂוֹר אֶחָיֶךָ אֹז אֶת־שִׁיֹן נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָ מֵהֶם הַיֵּשֵׁב תְּנַשִּׁיבֵם לְאֶחָיֶךָ: "</p>
<p>חייא</p>	<p>לא מדובר כאן בטוען טענת גניבה רגילה אלא בטוען טענת ליסטים מזוין – ונקרא גנב כיון שמפחד מאנשים כגנב. משמעות הדבר ששומר האבדה רצה לפטור את עצמו לגמרי מדין אונס ולכן חייב בכפל כאשר התברר שהוא הגנב – ודינו כשומר שכר.</p>	<p>מפורש, ששומר אבדה הינו שומר חנם. היות וטען שהאבדה גנבה, והתברר שהוא גנב אותה, ורבי חייא סובר שהוא מחויב לשלם כפל, כיון שפוטר את עצמו בטענת גניבה. אילו היה שומר שכר, בכל מקרה היה מחויב לשלם את הקרן בטענת גניבה, ולא היה מחויב בכפל.</p>	<p>אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: הטוען טענת גנב באבידה - משלם תשלומי כפל</p>